

Çarkların hızı salgının öncesine dönemedi

İmalat sanayisi genelinde kapasite kullanım oranı, hazırda bir önceki aya göre 3,4 puan artarak yüzde 66,0 seviyesine yükseldi. Endeks şubat ayında yüzde 76,0 seviyesinde idi. Koronavirüsün Türkiye'de hafif hissedildiği mart ayında, fabrikalar tam kapasite çalışıyordu. Mayıs ayında üretim durma noktasına geldi fakat, haziran ayında yeniden çarklar dönmeye başladı.

Veriler imalat sanayisinde faaliyet gösteren bin 740 iş yeri tarafından haziran ayı İktisadi Yönelim Anketi'ne verilen yanıtlar toplanarak değerlendirildi.

REEL KESİME GÜVEN GELDİ

TCMB tarafından haziran ayına ilişkin İktisadi Yönelim İstatistikleri ve Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE) verilerine göre, RKGE hazırda bir önceki aya göre 15,7 puan artarak 92,6 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) ise 16,3 puan yükselerek 89,8'ye ulaştı. Anket soruları kapsamında oluşturulan alt endekslerin tamamının RKGE'yi artış yönünde etkilediği görüldü. Bu kapsamda ankete katılanların genel gözüyle, gelecek üç aya ilişkin üretim hacmi, ihracat sipariş miktarı ve toplam istihdam, mevcut mamul mal stoku ve toplam sipariş miktarı, son üç aya yönelik toplam sipariş miktarı ve sabit sermaye yatırım harcaması konularındaki değerlendirmeleri endekse yukan yönlü katkı yaptı. Son 3 aya yönelik değerlendirmelere bakıldığında, hazırda mayıs ayma göre üretim hacmi, iç piyasa sipariş miktarı ve ihracat sipariş hacminde azalış bildirenler lehine olan seyir zayıfladı. Bu dönemde, mevcut toplam siparişlerin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmelerin de zayıfladığı görüldü.

FOTOGRAF: İHA

Pademi tehlikesiyle birlikte ülkenin birçok noktasında üretim neredeyse durdu. Virüsün yayılma hızını önlemek amacıyla çalışanlar işlerini eve taşıırken, üretim tarafında da mecburi aralar gerçekleşti. Mayıs sonlarına doğru çarklar yeniden dönmeye başladı. Haziran ayıyla birlikte üretim yeniden vites yükseltti. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan (TCMB) yapılan açıklamaya göre, imalat sanayisinde faaliyet gösteren bin 740 iş yeri tarafından haziran ayı İktisadi Yönelim Anketi'ne verilen yanıtlar toplanarak değerlendirildi. Anket sonuçlarına göre, imalat sanayisi genelinde kapasite kullanım oranı, hazırda bir önceki aya göre 3,4 puan artarak yüzde 66,0'ya yükseldi. Endeks şubat ayında yüzde 76,0 seviyesinde idi. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı da (KKO-MA) bir önceki aya göre 3,1 puan artarak yüzde 65,8'e ulaştı. Bu dönemde tüketim malları üretiminde kapasite kullanım oranı yüzde 58,4'ten 2,1 puan düşükle yüzde 56,3 düzeyine, dayanıklı tüketim mallarında ise 5,9 puan düşükle yüzde 51,2'den yüzde 45,3'e, dayanıksız tüketim mallarında da 1,4 puan düşükle yüzde 59,8 düzeyinden, yüzde 58,4'e geriledi. Kapasite kullanım oranı, aramalarda da 1 puan düşükle yüzde 65,5 düzeyinden yüzde 64,5 düzeyine gerilerken, yatırım mallarında 13,2 puan birden yükselerek yüzde 51,4 düzeyinden, yüzde 64,6 düzeyine tırmadı.

Büyümenin öncü göstergesi imalat sanayideki performansı öncü göstergesi **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) mayısta 40,9'a yükseldi nisanda veri 33,4 ölçülmüştü. Dipten dönüşe karşın, endeksin eşik değeri olan 50,0'nin altında kalması, faaliyet koşullarının yavaşlamaya devam ettiğini gösteriyor. -AA, DHA

İNŞAAT HIZLI TOPARLANDI

■ Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Haziran'da aylık bazda, hizmet sektöründe yüzde 8,5 perakende ticaret sektöründe yüzde 9,3 ve inşaat sektöründe yüzde 33,1 yükseldi. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre, son üç aylık dönemde iş durumu alt endeksi yüzde 2,9 artarak 38,2'ye, son üç aylık dönemde hizmetlere olan talep alt endeksi yüzde 3,6 artarak 40,5'e, gelecek üç aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi endeksi de yüzde 13,7 artarak 87,8 düzeyine yükseldi. Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Haziran'da yüzde 9,3 artarak 86,4 düzeyine çıktı. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre, son üç aylık dönemde iş hacmi satışlar alt endeksi yüzde 17 artarak 48,6'ya çıkarken, mevcut mal stok düzeyi alt endeksi yüzde 5,6 azalarak 113,7'ye geriledi. Gelecek üç aylık dönemde iş hacmi-satışlar beklentisi alt endeksi de yüzde 28,9 artarak 96,8 düzeyine çıktı.

Mustafa ASLAN

Üretimde çarklar yeniden dönmeye başladı

Koronavirüs salgını sonrası yeni "normalleşme" süreci başladı. Tüm sektörleri etkileyen Covid-19 salgını sonrasında duran üretim Mayıs ayı itibarıyla tamamen başlamış oldu. Kontrollü normalleşme ile birlikte belirli kurallar dahilinde başlayan üretim, ülke ekonomisini de olumlu yönde etkiledi. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi verileri de Mayıs ayı itibarıyla bir önceki aya oranla yükselmiş oldu. **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) verilerine göre Mayıs ayında imalat sanayi 40.9'a yükseldi. Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Nisan ayında veri 33.4 ölçülmüştü. Eşik değer 50.0'nin altında kalan veri koronavirüs salgını nedeniyle sektördeki faaliyet koşullarının yavaşlamaya devam ettiğini gösterdi. Mayıs ayında elde ettiğimiz verilerin Nisan ayındaki kadar zayıf olmaması, büyümedeki yavaşlamada en kötünün geride kaldığına işaret etti. Mayıs ayında göze çarpan olumlu gelişmeler de olmadı değil. Son birkaç aya baktığımız zaman en çok üretimin Mayıs ayında gerçekleştiği görülüyor.

İthalat – İhracat yeniden başlıyor

Bir süredir kepenkleri kapalı tutan sanayi üretim şirketleri yavaş yavaş yeniden faaliyete geçmeye başladı. Bu süreçte ülkeler giriş çıkışlarını kapatmış ve ticaret durma noktasına gelmişti fakat koronavirüsün kontrol altına alınmasıyla ülkeler bu kısıtlamaları gevşetti. Böylece ithalat ve ihracatın daha kolay yapılması ve yeniden başlayan üretimle yeni normalleşme süreci başlamış oldu. En kısa zamanda üretim açığının kapatılması ve pandemi sürecinin bitmesini diliyoruz.

Sevgiyle kalın...